

DUHOVNA MISAO

BLAŽENKA SATAIĆ

Hrvatska radio-televizija
Religijski program HR-a
Prisavlje 3
10000 Zagreb

Primljeno: 10. 3. 2003.

Stručni rad

UDK 2:654.195

Sažetak

Autorica opisuje nastanak i razvoj emitiranja »Duhovne misli«, petminutne emisije Hrvatskog radija koja se od 1991. emitira svakoga dana osim subote i nedjelje na Prvom programu Hrvatskoga radija. Suradnici emisije su predstavnici Katoličke crkve, zatim Židovske i Islamske vjerske zajednice, te predstavnici Evangeličke, Baptističke, Evanđeoske, Reformirane, Adventističke i Srpske pravoslavne crkve. Neki od emitiranih tekstova objavljeni su i u zasebnoj publikaciji.

Ključne riječi: »Duhovna misao« Hrvatskog radija

Demokratskim promjenama u Hrvatskoj mediji su se napokon otvorili Crkvi i vjerskim zajednicama koje su u njima dobile svoje mjesto i vrijeme. Početkom 1991. godine, u siječnju, počelo je na Hrvatskome radiju emitiranje petminutne emisije »Duhovna misao«, koja je odmah našla svoje slušatelje i postala prepoznatljivom. Ta emisija emitira se i danas, svakoga dana osim subote i nedjelje, i u njoj su zastupljene povijesne religije i neke druge vjerske zajednice čiji vjernici žive na području naše zemlje. Cilj »Duhovne misli« je potaknuti slušatelje na razmišljanje o istinama i otajstvima vjere, na molitvu i meditaciju. Premda emisije nisu tematski povezane jer u njima sudjeluje više autora koji pridonose bogatstvu i raznolikosti tema, »Duhovna misao« često prati liturgijski kalendar, obrađuje biblijske tekstove i osvrće se na aktualne pojave u našemu društvu i svijetu koje promatra s moralno-etičkog stajališta. Razmatra pitanja duhovnosti i kršćanskog iskustva te pridonosi izgradnji duhovnoga

života. Autori tekstova na jednostavan i razumljiv način uvode u temeljne kršćanske istine te potiču na duhovno promišljanje dana. Svojevrsni izvor duhovne snage svakoga dana vjernik može naći i u emisiji »Duhovna misao«. U jednoj od prvih emisija koje je vodio na Hrvatskome radiju pater Tonči Trstenjak, danas urednik Redakcije religijskog programa na HTV, je rekao: »Ova će vam razmišljanja pomoći da u početku dnevnih obveza, žurbe i tjeskobe pokušate na trenutak stati da biste povratili svoju dušu. Naime, čovjek bez duše sličan je stroju koji je u biti u službi nečijih tuđih a ne svojih ciljeva i interesa. Takav čovjek onečovječeni je čovjek, koji u svakom trenutku postaje lagan plijen svakovrsne manipulacije. Pretvara se u instrument kojim se drugi služe u ostvarivanju nekih svojih ciljeva. Ritam suvremenog života rijetko nam pruža priliku za predah u kojem bi postojala mogućnost povratka sebi. Čovjeka, pak, čini čovjekom upravo to što u svakom trenutku ima mogućnost da kaže –

Ja, da se vrati sebi, da zaviri u sebe, razmisli o svom stanju, isplanira sljedeći korak.«

Autori »Duhovne misli« vrsni su pisci, teolozi, pastoralci, vjeroučitelji, svećenici, redovnici i redovnice, laici koji promišljaju riječ Božju, svatko na svoj originalan način. Od početka emitiranja u emisiji su sudjelovali već spomenuti pater Tonči Trstenjak, župnik župe sv. Petra u Zagrebu Matija Stepinac, franjevac konventualac Ljudevit Maračić, isusovac profesor filozofije na KBF-u i Fakultetu DI Nikola Stanković, te fra Zvjezdan Linić. Urednik »Duhovne misli« od 1991. do 1995. godine bio je Viktor Tadić, koji je proširio broj autora-suradnika te su u emisiji počeli suradivati školska sestra franjevka – danas provincijalka – s. Judita Čovo, uršulinka s. Ljiljana Radošević, laik – zauzeti navjestitelj i svjedok Radosne vijesti – Stjepan Lice. Od 1995. godine izmjenjuju se urednici emisije: Ivan Dukarić Stubičar i Blaženka Sataić, dok »Duhovnu misao« od 2000. uređuje Blaženka Sataić, danas urednica Redakcije religijskog programa HR-a. Dolazi još novih suradnika: župnik u Velikoj (Požeška biskupija) Josip Klarić, isusovac duhovnik p. Slavko Pavin, urednik IKA-e i predstojnik Tiskovnog ureda HBK don Anton Šuljić, župnik u Oroslavljiju Drago Bosnar, vjeroučiteljica u Splitu Mirjana Vučića, vjeroučitelj iz Zagreba Nikola Kuzmičić, župnik u Brodskom Vinogorju Pavao Mađarević. Uime Židovske zajednice govori Jasmina Domaš, a u početku je suradivala i Selina Steiner. Uime Islamske vjerske zajednice prvih godina sudjelovalo je u emisiji imam Ševko Omerbašić, a kasnije Azis Halili, Azis Hasanović, Mirza Mešić. Uime Evangeličke crkve dugogot-

dišnji suradnik bio je pokojni biskup Vladimir Deutch, a kasnije i njegov naslijednik. U to vrijeme surađivao je i zagrebački evangelički župnik Matias Lukša, a kasnije također danas pokojni Andreas Lukša. Danas u emisiji govori evangelička pastorica Ljiljana Vilhemina Berić. Baptističku crkvu predstavlja predsjednik Saveza baptističkih crkava u Hrvatskoj dr. Branko Lovrec, Evandeosku crkvu Danijel Berković, Reformiranu Branimir Bučanović, Adventističku Tihomir Žestić, Tihomir Kukolja i g. Lorencin. Uime Srpske pravoslavne crkve govori Marinko Juretić. Neka mi oproste oni koje ovdje nisam spomenula a sudjelovali su sversdno, često i bez ikakve naknade u »Duhovnoj misli«. Izmijenili su se mnogi autori, svaki je na svoj način u eter izgovorio dio sebe, svojega promišljanja Božje riječi i stvarnosti koja nas svakoga dana okružuje. Kad u eter izgovorite riječ, imate osjećaj da je to tek zanemariv trenutak pozornosti nekoga tko vas sluša s druge strane pokraj radioprijemnika. Taj zanemariv trenutak u stanju je nekome promijeniti život – ako se to dogodilo samo jedanput, vrijedilo je.

Spomenimo da su prvi tekstovi iz »Duhovne misli« objavljeni u knjizi koju je uređio prof. Vladimir Jakovljević »Duhovna misao. Riječi duhovnika s Hrvatskog radija«, a izdao ju je 1993. Nakladni zavod Znanje. Kasnije je bilo nažalost bezuspješnih pokušaja i inicijativa kako bi i drugi tekstovi iz te emisije ugledali svoje tekstualno izdanje. Pokušaja će i dalje biti!

»Duhovna misao« na Prvom programu Hrvatskoga radija emitira se svakoga dana, osim subote i nedjelje, u 6.03 i reprizira u 19.20.